A 2024. június 9-én megválasztott képviselő-testület 5 éves

ciklusprogramja

2024-2029

Dr. Zlinszky Péter
polgármester

2024. október 2.

BEVEZETÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben kell rögzítse, mely a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. Ebben meg kell határozni azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat *költségvetési lehetőségeivel összhangban*, és a *helyi adottságokra* figyelemmel az önkormányzat feladatainak *hatékony ellátását* szolgálják.

A ciklusprogramban külön is ki kell térni a közszolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztési tervekre.

Ha az előző ciklusprogram a ciklus idején túlnyúló elemeket tartalmaz, azt felül kell vizsgálni és szükség esetén módosítani kell.

(A jelen ciklusprogram a már megvalósult fejlesztések, megvalósult célok elismétlését igyekszik kerülni, és elsősorban azokra a területekre fókuszál ahol valamilyen változás szükséges. Erre tekintettel külön nem kerülnek megismétlésre azok a prioritások, melyek kapcsán jelentősebb fejlesztést a képviselő-testület nem tervez.)

I. CÉLKITŰZÉSEK

A fejlesztési elképzelések megvalósítása során mindig szem előtt kell tartani, hogy az önkormányzat mindenkor maradéktalanul eleget kell tegyen a kötelező és önként vállalt feladatainak. (A ciklusprogram II. része a kötelező feladatokat taglalja.) Bármilyen fejlesztés, beruházás csak ezzel összhangban valósítható meg. Erre tekintettel a fejlesztési lehetőségek közül elsősorban és elsőként azokat a projekteket kell megvalósítani, melyek e feladatok ellátásának színvonalát növelik, vagy a szolgáltatás szintjének fenntartása mellett a költségeket csökkentik.

A ciklusprogram megvalósítása során törekedni kell az állami szervekkel, helyi civil szervezetekkel, vállalkozókkal és a lakossággal való gördülékeny együttműködésre. Ez teszi lehetővé az igényeknek megfelelő szolgáltatások tervezését, és az alapos előkészítésen alapuló sikeres fejlesztéseket. Ennek érdekében a ciklusprogram a helyi civil szervezetek, az önkormányzat intézményei, és a képviselőtestület bizottságai részére is megküldésre kerül.

A 2024-2029-es ciklusprogram célkitűzéseit alapvetően három dokumentum határozza meg:

1. a 2019-2024-es ciklusprogram;
2. a Településterv; és
3. a TESO Egyesület választási programja.

1. A 2019-2024-es ciklusprogram meg nem valósult célkitűzései

A korábbi ciklusprogram fontos célkitűzése, hogy „*kerüljük a túlzsúfoltságot, a lakóparkok személytelenségét és a környezetet romboló és csúfító „nehéz” ipart. Egyszerre legyen kulturális pezsgés és sokszínűség, változatos szabadidő eltöltési lehetőségek, „falusias” csendes és nyugodt természeti környezet és XXI. századhoz méltó települési szolgáltatások.*” A fenti célkitűzések Solymáron évtizedek óta alapelvnek számítanak; ezek megvalósítására/fenntartására továbbra is törekednünk kell.

A korábbi ciklusprogram idején a források növelésének lehetőségei közül az ingatlan értékesítés volt a bevett gyakorlat; az adók jelentős emelésére, új adók bevezetésére nem került sor, a befektetők bevonzása pedig lassan halad. Jelenleg az iparűzési adó sorsával kapcsolatban bizonytalan helyzet alakult ki; abban az esetben, ha az önkormányzatok bízhatnak abban, hogy az iparűzési adó továbbra is hozzájuk folyik majd be, akkor észszerű lehet további befektetők bevonzása. Az adórendeletek felülvizsgálata szintén szükségesnek látszik.

Tervezett út és járdaépítések, útfelújítások csak kis részben tudtak megvalósulni. A 2019-2024-es ciklusban tervezett ingatlanfejlesztések (Művelődési Ház átépítés, Óvoda épités, Polgármesteri Hivatal tetőtérbővítés, Zsíroshegyi Turistaház újjáépítés) nem valósultak meg; megvalósult viszont a Solymári Településüzemeltetési Kft új székhelye, mely a ciklusprogramban nem tervezett beruházás volt.

A beépítésre szánt/lakóterületi övezetek tekintetében kisebb változások történtek: a lakótelep alatti Barackos és az Alsó-Hutweide területén alakultak ki új építési telkek.

Az önkormányzat kommunikációjában nem történt meg a tervezett változás (érdemi eltérés az internetes kommunikáció felé).

2. Településterv célkitűzései

Jelenleg folyamatban van az új településterv elfogadása, mely részletes cselekvési programot tartalmaz.

A településterv szerint Solymár elérendő jövőképe:

„*Solymár nagyköz(ös)ség, ahol jó élni, dolgozni és kirándulni*."

Ennek eléréséhez három célterületet határoz meg a Településterv:
1. Erős kulturális alapok, hagyományőrzés
2. Stabil gazdaság, idegenforgalmi célterület
3. A természeti és épített értékek tiszteletben (meg)tartása

A településfejlesztési terv szerint a jelen *legnagyobb* kihívása a lakosságszám növekedéssel járó társadalmi, intézményi, fenntarthatósági és közműellátási konfliktushelyzeteket. Ezek kezelésére ki kell dolgozni a megfelelő eszközöket. Ebben segítséget jelenthetnek a környező agglomerációs települése jó gyakorlatai.

A TT átfogó fejlesztési céljai az alábbiak:

Valamennyi fejlesztési cél eléréséhez egyedi cselekvési programok/projektek kapcsolódnak, melyek egyúttal más célok kiteljesedését is segíthetik.

A TT az ENSZ által 2015-ben elfogadott Fenntartható Fejlődési Keretrendszer (Sustainable Development Goals) célkitűzéseire is reflektál.
A COVID járvány idején a saját bőrünkön kellett tapasztalnunk, hogy a helyi célkitűzéseknek és erőfeszítéseknek figyelemmel kell lennie régiónk, országunk és az egész világ folyamataira, mert a globalizáció törvényszerűségeinek Solymár is kiszolgáltatott. A klímaöngyilkosság[1] gazdasági és társadalmi következményeinek hatásait Solymár is csak akkor lesz képes csillapítani, ha helyi szinten törekszik a település autonómiájának és rezilienciájának fejlesztésére, támogatva egyúttal egy fenntartható gazdasági rend kialakulását.

[1] lásd: Forgács Bálint: A medical language for climate discourse.
(https://www.frontiersin.org/journals/climate/articles/10.3389/fclim.2024.1384753/full)

3.1. A TESO Egyesület képviselőinek 2024-2029-es ciklusra vonatkozó célkitűzései

A 2024-es önkormányzati választáson az aktív választók többsége a TESO Egyesület polgármester- és egyéni képviselő jelöltjeit támogatta. A TESO Egyesület választási programjában reflektált egyes korábbi fejlesztési célok tarthatatlanságára, illetve a prioritások átrendeződésére. A település életének alakításában részt vevők körének bővítése a program egyik fontos célkitűzése, ami egyúttal plusz erőforrások bevonását is jelentheti.

A választási program[2] célkitűzései rövid és hosszú távon megvalósítható elemekre, illetve kicsi és nagy költségvonzatú elemekre bonthatók:

KÖZLEKEDÉS	egy év alatt megvalósítható	több évet igényel
kis költségigény (~10 M Ft alatt)	Csökkentjük a dugókat (részben) Biciklis közlekedés (részben)	Kihasználtabbá tesszük a szélhegyi állomást Csökkentjük a dugókat (részben) Biciklis közlekedés (részben)
nagy költségigény (~10 M Ft felett)	Rendezzük a temetői csomópontot Növeljük a parkolóhelyek számát a solymári vasútállomáson	Kisbuszok

KULTURA	egy év alatt megvalósítható	több évet igényel
kis költségigény (~10 M Ft alatt)		Támogatjuk a nemzetiség csoportok munkáját (részben) Civil élet támogatása (részben)
nagy költségigény (~10 M Ft felett)		Támogatjuk a nemzetiség csoportok munkáját (részben) Civil élet támogatása (részben)

GYERMEKEK	egy év alatt megvalósítható	több évet igényel
kis költségigény (~10 M Ft alatt)		Kamaszklub
nagy költségigény (~10 M Ft felett)		Új óvoda építése Különleges gyerekek

SPORT	egy év alatt megvalósítható	több évet igényel
kis költségigény (~10 M Ft alatt)	Sportolási alternatívát biztosítunk (részben)	Sportolási alternatívát biztosítunk (részben)
nagy költségigény (~10 M Ft felett)		PEMÜ Sporttelep helyzetének rendezései önkormányzati részvétellel

[2] A teljes választási program az alábbi linken érhető el: https://www.tesoegyesulet.hu/public/img/TESO-Program-2024-2029.pdf

UTCÁK ÉS ESŐVÍZ	egy év alatt megvalósítható	több évet igényel
kis költségigény (~10 M Ft alatt)	Legyenek közösek a közterületek	
nagy költségigény (~10 M Ft felett)		**A helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása** Esővíz kezelése József Attila utca megszépítése Hutweide új kapuja

SZEBB HÉTKÖZNAPOK	egy év alatt megvalósítható	több évet igényel
kis költségigény (~10 M Ft alatt)	Kutyafuttatók Lábbusszal az iskolába Kerekhegyi játszótér fejlesztése Ültessünk közösen Jegenye-völgy	Panelházak pályázatainak támogatása Tegyünk együtt Solymárért
nagy költségigény (~10 M Ft felett)		

III. FEJLESZTÉSI FELADATOK – PROJEKTEK

A vonatkozó jogszabályi előírások szerint a ciklusprogramnak (mint gazdasági/fejlesztési programnak) elsődlegesen figyelemmel kell lennie arra, hogy a kötelező önkormányzati feladatok megvalósítását segítse; ezek fejlesztéséhez járuljon hozzá. Erre tekintettel a vonatkozó jogszabályhelyen felsorolt sorrendben tagoltuk a fejlesztési feladatokat, projekteket.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint az önkormányzat kötelező feladatai különösen az alábbiak:

1. **településfejlesztés, településrendezés;**
2. **településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);**
3. **a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;**
4. **törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;**
5. **környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);**
6. **óvodai ellátás;**
7. **kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;**
8. **gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;**

8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

1. Településfejlesztés, településrendezés

Solymár Településtervét az új testületnek kell véglegesítenie és elfogadnia. Ennek során figyelembe kell venni a budapesti agglomeráció negatív tendenciáit, azt, hogy jelenleg az agglomeráció túltelített, és évtizedekbe telhet, amíg az infrastruktúra fejlesztések (melyek egy része önkormányzati hatáskör) lehetővé teszik – elvi szinten – a további bővülést.

Fontos, hogy a településtervezés során – és különösen az építési telkek kialakításával kapcsolatban – a szakmai szempontok érvényesüljenek, akár korábbi, évtizedes tervekkel, ígéretekkel szemben is; ha a jelen körülmények között az eredeti célkitűzések nem szolgálják Solymár javát, akkor egész a célkitűzésekig visszanyúlva kell új irányt szabnunk.

Továbbra is alapelveink, hogy
1) Solymár nem kíván lehetőséget adni lakóparkok kialakítására, hanem kertvárosias település kíván lenni.
2) A gazdasági övezetekben olyan vállalkozásokat/fejlesztéseket szeretnénk látni, melyek nem járnak jelentős környezeti terheléssel.

Az elmúlt időszakban alapelv volt, hogy önkormányzati ingatlanvagyont – szükség esetén – beruházásra lehet csak fordítani (fenntartásra nem). Ezt az irányultságot szükséges fenntartani, de továbbra is keresni kell annak a lehetőségét, hogy a megmaradt ingatlanvagyon lehetőleg már ne szűküljön. Solymár néhány szolgálati lakásként hasznosítható ingatlannal rendelkezik csak, ezek helyzetét, hasznosítását szükséges megvizsgálni.

2. Településüzemeltetés

A településüzemeltetés az állampolgárok által az egyik leginkább elvárt feladat. Az elmúlt években az in house beruházások sok erőforrást lekötöttek; jelentős az elégedetlenség az utak, járdák, közterek állapotával kapcsolatban.

Mind a finanszírozási oldalról, mind a feladatok elosztása és ütemezése szempontjából a jelenlegi gyakorlat felülvizsgálatára van szükség. Jelenleg nincsen gyakorlata a

Településüzemeltetési Kft. (STÜ) felelősségre vonásának hibás teljesítés esetén (az önkormányzat a hibajavítás finanszírozója), illetve nem átlátható megfelelően a kötelező feladatok finanszírozása.

Olyan megoldásra van szükség, ami nem csak adózási szempontból költséghatékony, de átlátható, és versenyhelyzetbe teszi az STÜ feladatellátását annak érdekében, hogy a lehető legkedvezőbb áron jusson Solymár az STÜ által jelenleg ellátott szolgáltatásokhoz.

2.1. köztemetők kialakítása és fenntartása: a solymári temetőt bővíteni és fejleszteni kell (megfontolandó további urnás temetési lehetőség, vagy akár szóró parcella kialakítása). Ez összefügg a temetői csomópont fejlesztésével. Telekcsere vagy kisajátítás útján szükséges megszerezni a temető melletti, jelenleg magán tulajdonban álló területet erre a célra.

2.2. a közvilágításról való gondoskodás: a közvilágítás fejlesztése megtörtént, további költségmegtakarítást a takarékosabb használat jelenthet. Fontos feladat a hiányzó lámpák pótlása, illetve a szükséges bővítések elvégzése.

(**2.3. kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása**: *nem kiemelten fejlesztendő terület)*

2.4. a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása: az utak kialakítására, illetve felújítására az előző ciklusprogram is konkrét tervvel rendelkezett. A jelenlegi ciklusban várhatóan csak gyűjtőutak kiépítésére, illetve felújítására lesz forrás; a hutweidei új kijárót mart aszfaltos útként lehet megvalósítani, a Budai Nagy Antal utca esetén teljes felújítást kell megvalósítani, és a Panoráma utca első szakasza esetében is felújításra lesz szükség.

A Várhegy utcában a vízvezeték cseréjének kivitelezésekor meg kell oldani az esővíz elvezetést és teljes szélességben kell burkolni az utat.

A gyalogos, biciklis és egyéb alternatív közlekedést kisebb léptékű beruházásokkal kell segíteni.

A templomtéri iskoláknál legalább kísérleti jelleggel kialakítandó a kiss&ride rendszer.

A járdák/árkok állapotát átfogóan kell áttekinteni, és karbantartásuk/felújításuk során törekedni kell a felületek zöldítésére, fák ültetésére, esővíz szikkasztásra, stb.

2.5. közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása: a lakosság komfort érzetéhez hozzá tartozik, hogy egyre zöldebb környezetet igényel. Ez összhangban van azzal a felismeréssel, hogy közterületeink növényzete olyan ökológiai szolgáltatásokat nyújt, melyek végső soron egyéb költségeinket is csökkentik (árnyék, esővíz szikkasztás, stb.)

Ezen területek fenntartásába – lakossági programokkal – be kell vonni az érintetteket, és ösztönözni kell a lakosság érdemi szerepvállalását ezek fenntartásában.

A beruházások során fokozni kell az érintett területek vízmegtartó/vízszikkasztó képességét.

2.6. gépjárművek parkolásának biztosítása: További parkolóhelyek hajszolása helyett a gépjármű használat csökkentésének ösztönzése kell legyen az elsődleges prioritás, mely egyéb hasznokkal is jár (egészségesebb lakosság, csendesebb, tisztább környezet, stb.)

Feltétlen szükséges a solymári vasútállomás parkolójának bővítése, akár a környező magánterületeken fizetős parkoló létrejöttének ösztönzésével, akár a már ismert lehetőségekkel való éléssel (tervezett bővítések megvalósítása).
A vasútállomás parkolójának bővítését is több oldalról kell közelíteni: a tömegközlekedés és alternatív közlekedési módok parkolóhelyeket szabadíthatnak fel; a Szélhegyi állomás használatának ösztönzése szintén előrelépést jelenthet.

*(***3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése**: *nem kiemelten fejlesztendő terület)*

4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások:

Solymáron jelenleg több a háziorvosi praxis, mint ahány helység rendelkezésre áll, miközben a praxisok túlterheltek. A ciklus feladata legalább a helyzet megoldására vonatkozó terv kidolgozása, ami első lépése a későbbi beruházásnak/fejlesztésnek.
Fontos, hogy a szakrendelések száma ne csökkenjen tovább Solymáron.

A sportolási lehetőségek támogatásával az önkormányzat hozzájárul az egészséges életmódra neveléshez. Ennek keretében az önkormányzatnak aktívan keresnie kell a megoldást a PEMÜ Sportcsarnok magán vagy állami beruházó általi megvételére, és fejlesztésére; illetve sportolási alternatívák létrejöttét kell segítenie (pl. waldorf tornacsarnok kihasználása, sportolási lehetőségek, szakkörök népszerűsítése).

5. környezet-egészségügy

5.1. köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása: Az STÜ jelenleg jelentős erőforrásokat fordít a köztéri kukák ürítésére. A lakosság bevonásával javíthatjuk járdáink, köztereink tisztaságát, hiszen a magántelkek és az út(burkolat) közötti rész tisztántartása a lakosság kötelessége; szemétszedési akciókkal, illetve a vadkamerás megfigyelések alkalmazásával segíthetjük a külterületi szemetelés visszaszorítását.

5.2. rovar- és rágcsálóirtás: Solymáron egyre több helyen (magánterületen) jelzik patkányok jelenlétét. Erre tekintettel a patkányirtásban az önkormányzat koordinációs szerepet kell vállaljon; egy állandó patkány/rágcsálóirtó szolgáltatás kialakításával segítheti, hogy az állampolgárok eseti megrendeléseivel az észlelések alapján minél több esetben megtörténjen az irtás is, és így ez a negatív tendencia megálljon.

6. óvodai ellátás: A Napsugár Óvoda műszaki állapota kritikus; az épület sürgős kiváltása szükséges. Az új óvodát a korábbi tervekkel összhangban a Györgyhegyen tervezzük megvalósítani. Ezzel kapcsolatban szükségesnek látszik a meglévő tervek (műszaki) felülvizsgálata az új szabványok és trendek függvényében. Az óvodát pályázati forrásból, vagy ennek hiányában önerős beruházásként kell megvalósítani, utóbbi esetben ez az önkormányzat beruházási keretét több éven át jelentősen megterheli majd.

főzőkonyha: az óvodai étkeztetést jelenleg külsős szolgáltató nyújtja; az étkeztetés minőségét meg kell tartani, és lehetőség szerint javítani kell.

SNI: Solymár az SNI-s ellátást jelenleg intézményein kívül oldja meg; az önkormányzat csak támogatást nyújt. Az érintett szereplőkkel és szervezeteikkel egyeztetve, illetve a Borsóházzal

együttműködve megoldást kell találni arra, hogy a solymári SNI-s gyerekek, illetve fogyatékkal élő emberek Solymáron kapjanak ellátást.

7. kulturális szolgáltatás

7.1. nyilvános könyvtári ellátás: A könyvtár a művelődési házban működő népszerű szolgáltatás. A rendelkezésre álló helyet kinőtte, bővítése indokolt. Templom téri elhelyezkedésén nem látszik célszerűnek változtatni. A jelen ciklusban szükséges lehet új munkaerő bevonására, ha a jelenlegi könyvtárosok nyugdíjazásukat kérik majd.

7.2. filmszínház: Solymár megfelelő adottságokkal rendelkezik alkalmi kertmozi kialakításához. (*nem kiemelten fejlesztendő terület)*

7.3. előadó-művészeti szervezet támogatása: Solymár önkormányzata pályáztatás útján jelentős támogatást nyújt a civil szervezeteknek, illetve az ilyen formával nem rendelkező kórusoknak. Törekedni kell arra, hogy a civil szférát ne csak anyagiakkal, de szakmai (pl. pályázati) támogatással is segítsük.

7.4. a kulturális örökség helyi védelme: Solymár kevés műemlékkel rendelkezik, ezek állapota kielégítő, a ciklus alatt jelentős beruházásra nincs szükség. A turisztikai fejlesztések egyik fontos iránya a vár fejlesztése; ehhez
1) a vár körüli (részben önkormányzati) terület fejleszthető;
2) le kell zárni a vár régészeti feltárását;
3) a várhoz feljutás lehetőségét javítani kell;
4) a várban a potenciális fejlesztéseket szakaszoltan meg kell valósítani;
Ebben a ciklusban az első három pontban való előrelépés lehet reális célkitűzés.

7.5. a helyi közművelődési tevékenység támogatása: Solymár önkormányzata pályáztatás útján jelentős támogatást nyújt a civil szervezeteknek. A művelődési ház kapacitásait jelentős mértékben a termei különféle csoportok számára való kiadása köti le. Meg kell vizsgálni, hogy ezen szervezetek számára biztosítható-e más helyszín, illetve milyen további öntevékeny csoportok megerősödésében tud az önkormányzat segíteni.

Solymár sokszínű kulturális életében indokolt egy kulturális/közművelődési stratégia kialakítása, ami viszonyítási pontként szolgál az önkormányzat támogatási rendszere, illetve művelődési intézményei számára.

8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások: az Ezüstkor szociális gondozó ezt a feladatot megfelelően látja el, az intézmény vezetőváltásával kapcsolatban a zavartalan működés biztosított. (*Nem kiemelten fejlesztendő terület.*)

8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg: a védőnői szolgálat és az Ezüstkor szociális gondozó figyelőrendszerén keresztül törekedni kell arra, hogy Solymáron minden támogatásra szoruló sorsát követni tudjuk, és szükség esetén segíthessünk. (*Nem kiemelten fejlesztendő terület*)

9. lakás- és helyiséggazdálkodás: Az önkormányzat több bérlakással rendelkezik. A bérleti díjakra vonatkozó rendelet felülvizsgálandó, olyan rendszerre van szükség, melyben az inflációval évente emelkedik a bérleti díj, és ami fedezi az amortizációs költségeket. A

munkaerő megtartásában, különösen az óvodai állomány biztosításában fontos eszköz lehet a szolgálati lakások biztosítása.

Meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy az önkormányzat tudja-e segíteni idős, magányos polgárait azzal, hogy számukra gondozási szolgáltatást nyújt, öröklési/tartási szerződés fejében. Ez egyszerre segítené a gyakran kiszolgáltatott, magányos idősek méltó öregkorának biztosítását, és a pályájuk elején álló pedagógusok életkezdésének segítését, és ezzel a fluktuáció csökkentését az óvodákban.

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása: Solymár külterületi/zártkerti részein figyelemmel kell követni az ott lakók helyzetét, körülményeit; és el kell kerülni azt, hogy ezeken a területeken új beköltözésekre kerüljön sor.

A munkanélkülivé vált solymári személyeket a lehető leggyorsabban vissza kell segíteni a munkaerőpiacra. Az STÜ lehetőségeihez mérten ideiglenes munkalehetőséget biztosíthat, ha az egyes konkrét esetekben ez megoldható.

11. helyi környezet- és természetvédelem: Az önkormányzat szemléletformálással kell segítse az az átállást, amit a jelenlegi piacgazdaságról egy fenntartható[3] társadalmi és gazdasági modell felé kell tennünk. Támogatni kell a környezetkímélő beruházásokat, gépészeti megoldásokat, földhasználatot, stb.
A Pilis Parkerdővel együttműködve Solymár erdőit/mezőit meg kell őrizni, és a lakosság rekreációs lehetőségeit kihasználhatóvá kell tenni.

Az önkormányzat minden ingatlanfejlesztése és beruházása során messzemenőleg figyelembe kell vegye a környezetvédelmi szempontokat, és pilot megoldások alkalmazásával és bemutatásával segítenie kell a fenntarthatóságra való áttérést.

vízgazdálkodás: Távlati stratégiai cél Solymár forrásainak, de különösen a bővizű Török kút forrásnak az ihatóvá tétele. E ciklusban ezzel kapcsolatban a megfelelő műszaki megoldás megtalálása (tervezési szakasz) lehet a cél.
A Panoráma utcai tározó potenciális bővítésének folyamatát figyelemmel kell követni.

Mindent meg kell tenni a talajvízszint csökkenésének elkerülése érdekében, a negatív tendenciát meg kell fordítani. A patakok, időszakos vízmosások, árkok kapcsán törekedni kell ezek olyan kialakítására, ami minél több felszíni víz talajba szivárgását segíti, de biztosítja egyúttal a partfalomlások elkerülését.

Szorgalmazni kell az eső-, illetve kútvíz locsolásra való használatát, illetve a szürkevizes rendszerek kialakítását.

vízkárelhárítás: A partfalak szisztematikus állapotfelmérésével, és a kritikus szakaszok megerősítésével meg kell előzni a partfalszakadásokat. A 2024-es évben elvégzett felmérés alapján a mederkarbantartást el kell végezni.

12. honvédelem: *(Nem kiemelten fejlesztendő terület.)*

[3] Fenntarthatónak azt a rendszert értjük, ami erőforrásait nem csökkentve működik.

polgári védelem: A polgárőrök munkáját a szükséges források biztosításával kell segíteni. Fejlesztendő terület az utánpótlás nevelés; a hatékony módszerek megtalálásában kell támogatni a polgárőröket.

katasztrófavédelem: A solymári önkéntes tűzoltók garanciát jelentenek e feladat megfelelő ellátására, a gyors és szakszerű beavatkozásra. Ezt a különböző válságforgatókönyvek előkészítésével/felülvizsgálatával kell megalapozni (pl. pandémia elleni védekezés kiértékelése, tanulságok levonása, más települések jó gyakorlatainak beépítése).
Reális veszély a különböző szélviharok okozta károk, áramkimaradások, szárazság.

helyi közfoglalkoztatás: Az STÜ-ben érdemi munkát kell biztosítani azok számára, akik a közfoglalkoztatotti rendszer részei. *(Nem kiemelten fejlesztendő terület.)*

13. **helyi adóval kapcsolatos feladatok:** Az elmúlt évtizedekben Solymár adórendszerében nem volt jelentős változás. Az önkormányzati feladatkörök és finanszírozás változásaira figyelemmel meg kell vizsgálni új adó(k) bevezetésének lehetőségét, illetve a meglévő adónemekre vonatkozó szabályozást.

A környék településeinek adórendszereire is figyelemmel kialakítható egy olyan adózási rend, ami nem tér el jelentősen a környező településektől (nem jelent többlet terhet ezekhez képest).

A helyi iparűzési adó egy része tekintetében kialakítható egy közösségi költségvetési keret, melyről az adót befizető vállalkozók dönthetnének.

A legnagyobb adózókkal közvetlen kapcsolatot kell tartani, annak érdekében, hogy az Önkormányzat megismerje távlati fejlesztési terveiket, illetve segíthesse hosszú távú megmaradásukat.

gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatok: Törekedni kell arra, hogy Solymáron minél több megfelelő színvonalú szolgáltatás elérhető legyen, csökkentve így függésünket a fővárostól. Pilisvörösvár és Pilisszentiván együttműködésével kölcsönösen ismertté, megismerhetővé kell tenni a helyi vállalkozásokat.

A földkárpótlás új kihívás elé állította az önkormányzatot: a jelen ciklus feladata a földjeikhez jutott solymári gazdák segítése gazdálkodásuk elindításában, illetve felkészülése az elidegenítési moratórium lejártára (2029). Stratégiai pillanat a ciklus első fél éve ebből a szempontból, amikor 1) a Solymár számára hasznos gazdálkodásra ösztönzéssel 2) majd a megfelelő kereslet artikulálásának segítésével hozzájárulhatunk ahhoz, hogy a földkárpótlás ne csak az egyes érintett gazdák számára, de Solymár minden lakosa számára pozitív hozadékkal járjon.

A helyi élelmiszertermelést (saját használatra, illetve helybeni értékesítésre) támogatni kell.

A kihasználatlan Gksz övezeti telkek tekintetében – a helyi iparűzési adóra vonatkozó esetleges változások után – meg kell vizsgálni az ezek használatát akadályozó körülményeket, és lehetőség szerint segíteni kell ezek minél jobb kihasználtságát.

a turizmussal kapcsolatos feladatok: Solymáron több jelentős turistaút halad át, a Jegenye-völgy és a vár kedvelt turisztikai célpont. Ezekből kiindulva meg kell alkotni Solymár

turisztikai koncepcióját és meg kell tenni azokat az első lépéseket, amik hozzájárulnak ahhoz, hogy hétköznap a solymáriak, hétvégén az ide látogatók részesülhessenek színvonalas rekreációs lehetőségekben. Ehhez karbantartás, infrastrukturális fejlesztések és kulturális programok egyaránt szükségesek.

Egy egységes kulturális koncepció mentén meg kell határozni azokat a rendezvényeket, amik nem csak a solymári közösséget célozzák. Ilyen rendezvény a gospel fesztivál, a különböző táncháztalálkozók, nemzetiség programok. Ezek megfelelő színvonalának biztosításával Solymár identitását is megerősíthetjük.

Solymáron kevés vendéglátóhely működik. Ezekre az önkormányzat figyelmet kell fordítson, mert a szociális élet fontos színterei, a lakosság komfortérzetének egyik fontos meghatározói.

14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is: Az önkormányzat szombati termelői piac útján támogatni kívánja a magyar, különösen a regionális és helyi termelőket. Ez a lehetőség arra ösztönözheti a kárpótlásban érintett gazdákat, hogy helyben értékesítsék termékeket – elsősorban zöldséget és gyümölcsöt. Ez erősíti településünk élelmiszerbiztonságát.

A termelői piac működésének monitorozásával biztosítható a hibák, nehézségek kiküszöbölése.

15. sport, ifjúsági ügyek: Solymáron fontos téma a PEMÜ Sportpálya helyzetének rendezése, illetve alternatív sportolási lehetőségek kialakítása.

A sport jellemzően egy olyan terület, ahol az önkormányzat szerepe csak támogató lehet; sport egyesületek, civil szervezetek, edzők azok akik a konkrét tevékenységet irányítják. A velük való kapcsolattartás lehet bármilyen fejlesztés alapja.

Az önkormányzat a fennálló lehetőségre vonatkozó információk megosztásával támogathatja azt, hogy Solymáron minél többen sportoljanak. E körben a szomszédos települések sportolási alternatívái is számottevőek.

A PEMÜ Sportpályával kapcsolatban fel kell mérni, hogy van-e reális esélye az állam részéről való anyagi támogatásnak/vásárlásnak; illetve ösztönözni kell a helyi Solymári vállalkozások részvételét egy olyan konzorciumban/cégben, ami elég tőkeerőt tud felmutatni a terület megvásárlásához, illetve fejlesztéséhez.
Ezzel kapcsolatban az önkormányzat feladata egy reális, hosszútávú, de akár több lépcsőben megvalósítható beruházási terv kidolgozása, és a szereplők kohéziójának kialakítása lehet, biztosítva egyúttal a lakossági érdekek érvényesülését a sportpályával kapcsolatban.

Abban az esetben hogy a vizsgálatok alapján reális beruházási terv nem állítható össze, illetve a PEMÜ Sporttelep megvételére nincsen esély, máshol kell lehetőséget biztosítani a solymári tömegsportoknak.

E mellett fontos élni azokkal a fejlesztési lehetőségekkel, amik kis beruházási igénnyel sok solymári számára elérhető sportolási lehetőséget nyújtanak: futókörrel, erdei útvonalak karbantartásával, bicikliutakkal lehet ösztönözni a rendszeres testmozgást.

A jégkorcsolya pálya mellett – a plébánia udvaron – a Solymári Sport Egyesület támogatásával az önkormányzat lehetőséget biztosít az iskola számára, hogy az udvari tornaórákat részben ping-ponggal váltsa ki az őszi és tavaszi időszakban.

A sport komoly közösségteremtő erővel bír, ami különösen fontos a solymári ifjúság megtartása szempontjából.

Solymáron az ifjúságszervezésnek figyelembe kell vennie azt a körülményt, hogy a gimnazista korú gyermekek töredéke tud csak Solymáron tanulni (a waldorf gimnáziumban). Ezért olyan ifjúság politika megvalósítására van szükség, ami az általános iskolai osztály és egyéb közösségek megtartó erejét a kamaszkor és egyetemi évek alatt is úgy támogatja, hogy az ellensúlyozhatja a főváros elszívó hatását. Ennek jó példája a Kud-ARC klub tevékenysége. Ehhez hasonlóan egy kamasz klub létrehozása és működtetése lehet a jelen ciklus feladata.

nemzetiségi ügyek: Solymáron önálló nemzetiségi önkormányzat működik; a nemzetiségi ügyeknek így megfelelő irányítója van. Az önkormányzat elkötelezett a nemzetiségi programok támogatásában, melyek során fontos szempont a lakosság szélesebb köreinek bevonása. Ahhoz, hogy a nemzetiségi önkormányzat, és a helyi nemzetiség különféle csoportja, programjai jól működjenek, szükséges a rendszeres megújulás, a fiatalok bevonása ezekbe a feladatokba. Ehhez kíván különösen is támogatást nyújtani az Önkormányzat.

Fontos, hogy az önkormányzat által támogatott rendezvények során olyan programok valósuljanak meg, amihez nem csak a nemzetiségi polgárok, de minden solymári könnyen kapcsolódhat.

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában: Solymáron a rendőségnek nyújtott szolgálati lakások, a polgárőrség és a kamerarendszer mind-mind a közbiztonság színvonalának javulását/megőrzését szolgálják.

A kamerarendszer fejlesztése, illetve a szabálykövető közlekedés lehetnek a jelen ciklus kiemelt fejlesztési területei.

18. helyi közösségi közlekedés biztosítása: Solymáron jelenleg zajlik a kerekhegyi kisbusz próbaüzeme. Ezt a 2024-2025-ös évben javasolt még fenntartani, ezt követően lehet levonni a járat hasznosságára (ár érték arány) vonatkozó következtetéseket.

20. távhőszolgáltatás: (*nem fejlesztendőt terület*)

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül: A vízszolgáltatással kapcsolatban az ivóvíz felhasználási szokások lakossági programokkal való alakítása fontos cél. Törekedni kell a takarékos ivóvízhasználatra, arra, hogy ne ivóvízzel locsoljunk, illetve az esővizet minél nagyobb mértékben gyűjtsük, és hasznosítsuk. E mellett meg kell vizsgálni a szürke vizes rendszerek kialakításának lehetőségét is.

IV. EGYÉB FEJLESZTENDŐ TERÜLETEK

Az önkormányzat törekszik a lakosság döntéshozatalba való bevonására; közösségi költségvetés, közösségi tervezés, fórumok útján.

Tudatosan építeni kívánunk más önkormányzatok jó gyakorlataira, aktív kapcsolatra törekszünk a környező, illetve a hasonló méretű települések önkormányzataival.

A költségvetés egyensúlyának fenntartása mellett, törekszünk a hatékony versenyeztetésre, a beszerzési szabályzat felülvizsgálata során a célszerű eszközök alkalmazásának beépítése szükséges.

Solymár, 2024. október 2.

Dr. Zlinszky Péter
polgármester